

**รายงานการตรวจสอบการดำเนินงาน
โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพารา
ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี
และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพร
ปีงบประมาณ 2558**

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เกษตรกรชาวสวนยางพาราในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยยังคงบริหารจัดการผลผลิตในรูปแบบการขายผลผลิตเป็นวัตถุดิบขั้นต้น เช่น น้ำยางสด ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นรมควัน และเศษยาง ซึ่งไม่สามารถเพิ่มมูลค่ายางพาราได้ ส่งผลให้เกิดการสูญเสียโอกาสทางเศรษฐกิจและประสบปัญหาวิกฤติราคายางพาราตกต่ำ ซึ่งการแก้ปัญหาราคายางตกต่ำในระยะยาว คือ การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มมูลค่ายางพาราด้วยการแปรรูป กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยได้ให้ความสำคัญกับพืชเศรษฐกิจยางพารา จึงได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 : การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจยางพาราและปาล์มน้ำมัน ในแผนพัฒนาจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (พ.ศ.2557-2560 (ฉบับทบทวน)) และในปีงบประมาณ 2558 ได้จัดสรรงบประมาณภายใต้โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพารา ในกิจกรรมที่ 2 การผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียง จำนวนเงิน 30,480,000.00 บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียง พื้นที่ดำเนินการโครงการ คือ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด หมู่ 5 ตำบลทุ่งหลวง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด หมู่ 9 ตำบลเขาไชยราช อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ในการตรวจสอบครั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบได้รวบรวมจากข้อมูลเอกสารโครงการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการ สัมภาษณ์เชิงลึกประธานและผู้จัดการสหกรณ์กองทุนสวนยางพื้นที่ดำเนินการ และลงพื้นที่สังเกตการณ์พื้นที่ดำเนินการ ซึ่งผลจากการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพาราในกิจกรรมที่ 2 การผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียง มีประเด็นข้อตรวจพบและข้อสังเกตที่สำคัญ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 โรงงานผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียงไม่ได้เปิดดำเนินการ

ข้อสังเกตที่ 1 การขออนุญาตขยายโรงงานเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์

ข้อสังเกตที่ 2 การดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงาน

ประเด็นข้อตรวจพบและข้อสังเกตมีรายละเอียดดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 โรงงานผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียงไม่ได้เปิดดำเนินการ

โครงการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ยางพาราในกิจกรรมที่ 2 การผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียง ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียง โดยกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของการดำเนินการโครงการคือ สามารถเพิ่มมูลค่ายางพาราเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 20 บาท/กิโลกรัม ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาเรื่องราคาผลผลิตยางพาราตกต่ำและสามารถช่วยเหลือเกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ชุมชนเข้มแข็ง สถาบันเกษตรกรเข้มแข็งเป็นที่พึ่งของชุมชนได้ โดยมีแนวทางในการดำเนินงานโครงการเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ คือ จัดซื้อเครื่องจักรกลโรงงานให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด จำนวน 9 รายการ จำนวนเงิน 15,064,000.00 บาท และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด จำนวน 9 รายการ จำนวนเงิน 15,120,000.00 บาท

จากการตรวจสอบพบว่า สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ไม่ได้เปิดดำเนินการกิจการโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค 13 (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) ได้มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ ตผ 0055 สฎ/287 ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2558 ให้พิจารณาดำเนินการกรณีที่สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ที่ได้รับมอบเครื่องจักรกลโรงงานแล้วที่ไม่สามารถดำเนินการได้ หรือไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรกลโรงงานอีกต่อไป ให้พิจารณาหาแนวทางนำเครื่องจักรกลโรงงานไปใช้ประโยชน์ในสหกรณ์กองทุนสวนยางอื่นที่มีความพร้อมและมีความสามารถดำเนินการได้ต่อ หรือพิจารณาหาแนวทางการใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือชี้แจง ที่ สฎ 0010/287 ลงวันที่ 4 มกราคม 2559 ความว่าให้โยกย้ายไปยังสหกรณ์กองทุนสวนยางอื่นที่ต้องการและมีความพร้อมในการดำเนินการ ซึ่งสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีความต้องการและยินดีที่จะรับเครื่องจักรกลโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ไปดำเนินการต่อ คือ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด อำเภอกะเนียน จ.สุราษฎร์ธานี โดยที่สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด จะเป็นผู้รับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรกลโรงงานดังกล่าว ในส่วนของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด จากการตรวจสอบพบว่า ไม่ได้เปิดดำเนินการกิจการโรงงานผลิตยางคอมปาวด์เช่นเดียวกัน

ผลจากการที่โรงงานผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียงไม่ได้เปิดดำเนินการ ส่งผลให้ไม่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของสมาชิกสหกรณ์และสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกรยางพาราให้มีความเข้มแข็งและเป็นที่พึ่งของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เกิดภาระหนี้สินและดอกเบี้ยเงินกู้ให้กับสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด เนื่องจากสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด ได้ทำสัญญาเงินกู้ จำนวนเงิน 4,000,000.00 บาท กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อต่อเติมอาคารโรงงานเพื่อรองรับการจัดตั้งโรงงานและจัดวางเครื่องจักรกลโรงงานที่ได้รับเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ และทำให้ราชการสูญเสียงบประมาณจำนวนเงิน 30,184,000.00 บาท โดยเปล่าประโยชน์ นอกจากนี้ยังทำให้ราชการและประชาชนสูญเสียโอกาสในการนำงบประมาณดังกล่าวไปพัฒนาหรือดำเนินการโครงการอื่นที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและเดือดร้อนมากกว่า

สาเหตุสำคัญนั้นเกิดจากการดำเนินการโครงการดังกล่าวไม่ได้เกิดจากความต้องการของสหกรณ์กองทุนสวนยางพื้นที่ดำเนินการอย่างแท้จริง ไม่ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการดำเนินงานโครงการ โดยจะต้องพิจารณาถึงความเป็นไปได้ทางด้านการเงิน ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเทคนิค ด้าน

การตลาด ด้านการบริหารจัดการ รวมถึงศึกษาถึงผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ประสบปัญหาด้านการตลาด อีกทั้งยังเกิดปัญหาข้อจำกัดด้านผลิตภัณฑ์ยางคอมปาวด์ กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์ยางคอมปาวด์ของผู้ผลิตยางคอมปาวด์แต่ละรายต้องผลิตตามความต้องการของผู้ใช้หรือผู้นำเข้าหรือลูกค้าตามสเปกหรือสูตรการผสมของยางคอมปาวด์แต่ละชนิด ซึ่งตลาดค่อนข้างจำกัด นอกจากนี้พื้นที่ดำเนินการโครงการขาดการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการ

ข้อเสนอแนะ เพื่อการดำเนินงานโรงงานผลิตยางคอมปาวด์สามารถเปิดดำเนินการได้ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และการดำเนินการโครงการต่อไปในอนาคตที่มีลักษณะเดียวกันดังกล่าวให้ประสบผลสำเร็จ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในฐานะหัวหน้ากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยและประธานคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1.1 ให้สั่งการหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการเร่งสำรวจปัญหา ติดตามผลการดำเนินงานโครงการเพื่อให้โครงการสามารถขับเคลื่อนได้ และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการร่วมประสานงานและบูรณาการการทำงานร่วมกับภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางคอมปาวด์ เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านการตลาดเพื่อรองรับผลผลิตยางคอมปาวด์ ทางด้านเทคนิคการผลิตยางคอมปาวด์ ด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้โรงงานผลิตยางคอมปาวด์สามารถเปิดดำเนินการและขายสินค้าได้

1.2 ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงถึงสาเหตุของโรงงานผลิตยางคอมปาวด์เพื่อป้อนสู่โรงงานผลิตสายพานลำเลียงไม่ได้เปิดดำเนินการ และการดำเนินงานโครงการดังกล่าวโดยไม่ได้สำรวจความต้องการของพื้นที่ดำเนินการและขาดความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าสาเหตุเกิดจากการบกพร่องโดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีและสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพร ให้ดำเนินการหาผู้รับผิดชอบในทางละเมิดในกรณีเกิดความเสียหายจากงบประมาณแผ่นดินที่ดำเนินการโครงการไปแล้วสูญเปล่า

1.3 สั่งการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ ในการนำเสนอโครงการต้องสำรวจถึงความต้องการ ความจำเป็นเร่งด่วน ความพร้อมและศักยภาพของสหกรณ์กองทุนสวนยางพื้นที่ดำเนินการอย่างแท้จริง เพื่อการดำเนินการโครงการนั้นสามารถแก้ปัญหาและสอดคล้องความต้องการของพื้นที่ดำเนินงานจริง โดยการพิจารณาการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายของโครงการควรคัดเลือกจากสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีความพร้อมและมีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อลดปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นได้จากการดำเนินงานโครงการ และศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่มีผลตอบแทนทางด้านการลงทุนเพื่อประกอบการเสนอโครงการ โดยต้องศึกษาถึงความเป็นไปได้ทางการเงิน ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเทคนิค ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ รวมถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการอนุมัติโครงการ

1.4 สั่งการให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดทำโครงการในลักษณะดังกล่าวอีกในอนาคต ให้พิจารณาถึงความเหมาะสมและจำเป็น ตรงตามปัญหา เป็นไปตามความต้องการของชุมชน อย่างแท้จริง ตลอดจนการมีศักยภาพและสำรวจความคิดเห็นประชาชนของชุมชนนั้น เพื่อช่วยพัฒนา หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และหากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหาย โดยต้องกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมและมีส่วนสำคัญต่อการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งเกิด ประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียของโครงการอย่างแท้จริง หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบพบว่า ยังเกิดความบกพร่องของการดำเนินงานโครงการ เพราะสาเหตุในลักษณะทำนอง เดียวกันนี้อีกในอนาคตถือเป็นความบกพร่องโดยเจตนา ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการทั้งหมด จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายและอาจต้องถูกดำเนินการทั้งทางอาญา ทางวินัย ทางละเมิด และ ทางวินัยงบประมาณและการคลัง

2. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีและสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพร ในฐานะ ผู้รับผิดชอบโครงการให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

2.1 กรณีของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัด สุราษฎร์ธานีได้มีแผนในการเคลื่อนย้ายเครื่องจักรไปยังสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด ให้ติดตามผลการดำเนินการดังกล่าวอย่างใกล้ชิดต่อเนื่องและพิจารณาถึงความพร้อมในการดำเนินการ ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด และให้คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากเครื่องจักรยาง คอมปาวด์ให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด เนื่องจากสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด ได้รับการ สนับสนุนโครงการเพิ่มมูลค่ายางพารา ในปีงบประมาณ 2559 โดยจัดตั้งโรงงานผลิตยางปูพื้นยางพารา และซีล้อยไม้ยาง ซึ่งการสนับสนุนภายใต้โครงการดังกล่าวมีการสนับสนุนเครื่องจักรยางคอมปาวด์ใน ลักษณะเดียวกัน

2.2 ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ไม่ได้เปิดดำเนินกิจการ และการดำเนินโครงการไม่ได้เกิดจากความต้องการของสหกรณ์กองทุนสวนยาง รวมทั้งการขาดความ พร้อมของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด จนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้โครงการประสบความล้มเหลว เครื่องจักรกลโรงงานที่สนับสนุนให้กับ สหกรณ์กองทุนสวนยางไม่ได้ใช้ประโยชน์และนำไปสู่การสูญเสียงบประมาณแผ่นดินโดยสูญเปล่า

2.3 กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ สามารถเปิดดำเนินกิจการได้และบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ โดยหาแนวทาง ช่วยเหลือสนับสนุนและประสานความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษาหรือ หน่วยงานในพื้นที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องยางคอมปาวด์ เช่น สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร เป็นต้น ตลอดจนความร่วมมือจากภาคเอกชนในการช่วยเหลือและพัฒนา ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเทคนิคการผลิต ด้านการบริหารจัดการ และด้านการตลาด เป็นต้น

2.4 ให้ศึกษาความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการ โดยต้องพิจารณาถึงความเป็นไป ทางด้านการเงิน ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านเทคนิค ด้านการตลาด ด้านการบริหารจัดการ รวมถึงผลกระทบด้าน

สิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการเสนอโครงการและเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการอนุมัติ สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานโครงการ

2.5 กำกับและติดตามผลการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อให้ทราบ ถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงาน และเข้าทำการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงทีและนำผลของ ข้อมูลดังกล่าวไปประมวลผลเพื่อใช้ประกอบการวางแผนและเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการ โครงการในลักษณะเดียวกันในอนาคต

2.6 กรณีปัญหาเรื่องระบบไฟฟ้าของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด เนื่องจากระยะทางห่างไกลจากแหล่งจ่ายพลังงาน (Power Plant) และมีสายไฟขนาดเล็ก เป็นสาเหตุ ให้กระแสไฟตกเป็นระยะ ให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพรเร่งประสานและปรึกษากับการไฟฟ้าส่วน ภูมิภาค เพื่อขอเปลี่ยนระบบสายส่งไฟฟ้าเข้าโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น หรือหาจุด ต่อที่ใกล้หม้อแปลงของการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มแรงดันไฟฟ้าให้มากขึ้น หรือหาแนวทางอื่นที่เหมาะสมในการ แก้ปัญหาดังกล่าวต่อไป

2.7 ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการโครงการและ ศักยภาพของพื้นที่ดำเนินการเพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินงานที่ไม่ประสบผลสำเร็จ และให้ ศึกษาถึงความพร้อมของโครงการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกมิติ อันได้แก่ ความพร้อมทางด้าน บุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเงิน ด้านระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และด้านความ เหมาะสมในการคัดเลือกกำหนดจุดตั้งโรงงาน โดยคำนึงถึงข้อกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.8 ในการดำเนินงานโครงการต้องลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหา ความจำเป็นเร่งด่วนและ ความพร้อมของสหกรณ์กองทุนสวนยางเป้าหมาย และร่วมประชุมระดมความคิดเห็นกับสมาชิกของ สหกรณ์กองทุนสวนยางในพื้นที่ดำเนินการ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาาร่วมกัน และช่วยกัน ในการขับเคลื่อนโครงการที่สนับสนุนจากภาครัฐได้ประสบผลสำเร็จและสามารถแก้ไขปัญหาของพื้นที่ได้ รวมถึงจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการทำงานร่วมกัน ประสานงานและบูรณาการกับหลาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการสนับสนุนและผลักดันการดำเนินงานโครงการ เกิดผลสำเร็จเพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินในการสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ กองทุนสวนยางเกิดประโยชน์และคุ้มค่าสูงสุด

ข้อสังเกตที่ 1 การขออนุญาตขยายโรงงานเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์

การประกอบกิจการโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ ตามมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ได้จัดอยู่ในโรงงานจำพวกที่ 3 หมายถึง โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่การตั้งโรงงาน จะต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ และในมาตรา 12 ผู้ประกอบกิจการโรงงานจำพวกที่ 3 ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา 8 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายกระทรวงดังกล่าวและประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตาม มาตรา 32 และในมาตรา 18 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต การขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงานตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงาน ให้นำมาตรา 12 มาตรา 13 และมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม การขยายโรงงานได้แก่

1. การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรทำให้มีกำลังรวมเพิ่มขึ้นตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินหนึ่งร้อยแรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าสิบแรงม้าขึ้นไป ในกรณีเครื่องจักรเดิมมีกำลังรวมเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่าหนึ่งร้อยแรงม้า

2. การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงานทำให้ฐานรากเดิมของอาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

จากการตรวจสอบพบว่า สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ยังไม่ได้ดำเนินการขออนุญาตขยายโรงงานจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี และในกรณีของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด ได้ยื่นขออนุญาตขยายโรงงานและได้รับอนุญาตขยายกิจการโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2558 ภายหลังจากที่ได้รับการส่งมอบเครื่องจักรโรงงานครบตามจำนวนที่ได้รับการสนับสนุน เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2558

ผลกระทบจากการดำเนินการขออนุญาตขยายโรงงานเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์โดยไม่ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 คือ การจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์โดยไม่ได้รับการอนุญาตขยายโรงงานจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร ส่งผลให้ไม่สามารถเปิดดำเนินการกิจการโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ได้ ทำให้รัฐสูญเสียเงินงบประมาณแผ่นดินในการสนับสนุนเครื่องจักรโรงงานผลิตยางคอมปาวด์โดยสูญเปล่า เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยางพาราในพื้นที่สูญเสียโอกาสและสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพารา และหากพื้นที่ดำเนินการโครงการไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ เป็นผลให้เกิดกรณีโยกย้ายเครื่องจักรโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ไปยังสหกรณ์กองทุนสวนยางอื่นทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้าย และโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ที่ไม่ได้รับการอนุญาต อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ชุมชน และผู้ปฏิบัติงานภายในโรงงานได้ เนื่องจากไม่ได้ผ่านมาตรการในการกำกับและควบคุมดูแลของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชุมพร นอกจากนี้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด ไม่ได้ขออนุญาตขยายโรงงานก่อนจะเปิดดำเนินการ อาจต้องโทษทางกฎหมายได้ตามนัยมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การดำเนินการขออนุญาตขยายโรงงานเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์เป็นไปตามกฎหมายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายกระทรวงอุตสาหกรรม กฎหมายอื่น ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีข้อเสนอแนะให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีและสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพร ดำเนินการ ดังนี้

1. กรณีโยกย้ายเครื่องจักรของโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ไปยังสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด ให้แจ้งสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินการดังกล่าวขออนุญาตขยายโรงงานเพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ให้ถูกต้องตามกฎหมายพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 ประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามกฎหมายกระทรวงอุตสาหกรรม กฎหมายอื่น ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. หากมีการดำเนินการโครงการในลักษณะทำนองเช่นนี้อีกในอนาคต ให้พิจารณาและคำนึงถึงข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และความเป็นไปได้ของโครงการ ความคุ้มค่าของงบประมาณแผ่นดิน เกิดประโยชน์และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ตลอดจนเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างแท้จริง ซึ่งในการดำเนินการโครงการหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบพบว่า ยังเกิดความบกพร่องของโครงการในลักษณะทำนองเดียวกันนี้อีกในอนาคตและก่อให้เกิดความเสียหายกับทางราชการแล้ว ถือเป็นความบกพร่องโดยเจตนา ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมดจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายและอาจต้องถูกดำเนินการทั้งทางอาญา ทางวินัย ทางละเมิด และทางวินัยงบประมาณและการคลัง

ข้อสังเกตที่ 2 การดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงาน

การดำเนินงานในกิจการโรงงานอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีการดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงานอย่างสม่ำเสมอ ถ้าหากเครื่องจักรกลโรงงานที่ถูกเพิกเฉยปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์อีกทั้งยังปล่อยให้ทิ้งร้างไม่มีการดูแลบำรุงรักษาแล้ว จะทำให้เสื่อมสภาพและสูญเสียงบประมาณแผ่นดินในการลงทุนโดยเปล่าประโยชน์ นอกจากนี้การทำงานของเครื่องจักรกลที่ไม่ได้ถูกนำไปใช้อย่างเต็มประสิทธิภาพทำให้เสื่อมสภาพและสมรรถนะ เกิดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสูง และเป็นอีกสาเหตุหนึ่งนำไปสู่การผลิตสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน ดังนั้นการดูแลและบำรุงรักษาในเครื่องจักรกลโรงงานจึงเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานกิจการโรงงานและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้เครื่องจักรมีความพร้อมในการใช้งานอยู่เสมอเพื่อยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักรให้นานยิ่งขึ้น ต้องมีการวางแผนการดูแลและบำรุงรักษาเครื่องจักรโรงงานตามระยะเวลาที่กำหนดของเครื่องจักรแต่ละประเภท และตามแผนงานในการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรอย่างต่อเนื่อง

จากการตรวจสอบพบว่า สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ซึ่งหลังจากได้รับมอบเครื่องจักรกลโรงงานแล้ว ไม่มีบุคลากรในการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงาน และยังไม่มีการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงานแต่อย่างใด ในกรณีของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด หลังจากได้รับมอบเครื่องจักรกลโรงงานแล้ว ไม่มีบุคลากรในการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงาน และยังไม่มีการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงานเช่นเดียวกัน นอกจากนี้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด ประสบปัญหาพื้นที่จัดเก็บพาล์มไม่เพียงพอ บางส่วนถูกเก็บไว้ภายนอกอาคารทำให้เกิดสนิม ชำรุดเสียหาย และอาจเกิดความเสี่ยงต่อการสูญหายได้

ผลกระทบจากการขาดการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรกลโรงงานอย่างสม่ำเสมอ อาจส่งผลให้เครื่องจักรกลโรงงานเกิดความชำรุดหรือเสียหายและเกิดความยุ่งยากในเรื่องการบริหารจัดการทั้งในด้านการผลิต การซ่อมบำรุงรักษา การจัดหาจัดซื้อวัสดุ อะไหล่ รวมทั้งงานการเงินและบัญชี ตลอดจนการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าวัสดุ อะไหล่ และค่าจ้างแรงงานแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและเกิดความเสี่ยงต่อผู้ปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้อาจทำให้การส่งมอบผลิตภัณฑ์ยางคอมพาวด์ไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด ปริมาณและคุณภาพอาจจะไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในการซื้อขายกับลูกค้าได้

ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เครื่องจักรกลโรงงานผลิตยางคอมปาวด์ที่ได้รับการสนับสนุนเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดและมีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างเต็มที่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีข้อเสนอแนะให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีและสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชุมพร พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. แจ้งให้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด ดำเนินการ ตรวจสอบและทดสอบเดินเครื่องจักรกลโรงงานเพื่อตรวจสอบหาความชำรุดบกพร่องของเครื่องจักรกลโรงงาน และควรมีการติดตามผลและเก็บข้อมูลการเกิดเหตุขัดข้องของเครื่องจักรกลโรงงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาปรับปรุงระบบการบำรุงและดูแลรักษาให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรวางแผนการดูแลและบำรุงรักษาตามระยะเวลาที่กำหนด และตามแผนงานการซ่อมบำรุงอย่างต่อเนื่อง

2. กำชับให้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด และสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด ดูแลรักษาเครื่องจักรกลโรงงานและปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานของเครื่องจักรแต่ละรายการและควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงในการบำรุงและดูแลรักษาเครื่องจักรกลโรงงานอย่างต่อเนื่อง

3. แจ้งให้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านทรายแก้ว จำกัด จัดเตรียมพื้นที่ในการจัดเก็บพาเลทให้มีความเหมาะสมและปลอดภัยเพื่อป้องกันการสูญหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตให้ตรวจสอบความชำรุดบกพร่อง และตรวจนับจำนวนให้ครบถ้วน เพื่อซ่อมแซมพาเลทที่เกิดความชำรุดเสียหายให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน

4. กรณีที่โยกย้ายเครื่องจักรของโรงงานผลิตยางคอมปาวด์จากสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านวังใหญ่ จำกัด ไปยังสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด เสร็จสิ้นแล้ว แจ้งให้สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านพ่วงพรมคร จำกัด ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบและทดสอบเดินเครื่องจักรกลโรงงานเพื่อตรวจสอบหาความชำรุดบกพร่อง จัดทำแผนการดูแลและบำรุงรักษาตามระยะเวลาที่กำหนดและตามแผนงานการซ่อมบำรุงอย่างต่อเนื่อง รวมถึงให้ดูแลรักษาเครื่องจักรกลโรงงานและปฏิบัติตามคู่มือการใช้งานของเครื่องจักรแต่ละรายการ อีกทั้งควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงในการบำรุงและดูแลรักษาเครื่องจักรกลโรงงานอย่างต่อเนื่อง